

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árchoz, tér 2. Telefonszám 124.
Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40

A cukor

Magyarországi keserűségnek az okozója, amióta nincs, amióta elűnt, amióta elolvadt a spekuláció kezében, mint a tavalyi hó az erős napfényben. Nap nap után tömegével kapjuk a panaszos leveleket, hogy hiányosunk, preszionásunk, esik a cukor, valamit, mert elviselhetetlen a cukor hiánya az állapota. A hiányban már nem bíznak az emberek, csak a sajtóban. Mint ha a mi gyenge erőnk tudna segíteni azon, amire a tehetetlenség kormány sem tud, vagy nem akar.

Mégis az élelmiszerek között mióta a cukor volna az, ami legjobban nincs.

Más sincs, tej sincs, kávé sincs, zsír sem lehet kapni, a krumpli mióta visszabujt volna az anyák kezébe, de a nincs néha mégis embert és az ember lát, mint ritkaságot: burgonyát vagy babot, de cukor nincs. Az úgy is, hogy száz kilót három fűszeres lép egy hétre, mindégüknek három négyezer verője van és azok keserű kávót, savanyu teát isznak és cukortalan teát isznak. A cukor nem pénz ér. Pénzt nem lehet megenni, hiába van. A cukorért cserébe zsirt kínálnak lekvárt, mést vagy szappant, esetleg dohányt. Az emberek cserélnék. A cukor ér legkevesebbet, a cukor most arany. A szegény ember nem szíves érte semmit, mikor háza vája a katona fiát, vagy amikor a harctérre visszairad a gyerek. Egy kiló cukorért ad egy csirkét, vagy három ezüst koronát, i okban. Meri ilyen árban, akár mennyire sincs — mégis csak van. Mindég megjelen egy rejtélyes valaki, aki hat árban tud szerezni pénzt, vagy onnét. És új formája lesz a kéregetésnek. Eddig ez az: Kérlek egy kenyérgyertyát, és az újabb: Adjon vagy adjon nekem egy kocsicukrot. Ha uri vendégem, adjon egy fél kiló, két gyermekek számára és betegnek kérnek cukrot, meg az ócska gyerekeknek a teájába. De hát hol a cukor? Pénzbe bevagyonirozva? Bankok kasszájában, gyárakban, uszodák kasszájában? Akár hol van, elő kell hívni, elő kell csapni, elő kell parancsolni. Az élet elég keserű akkor is, ha egy kocsával a kávé meg van cukrova...

— KERESÉK 2-3 esetleg 4 szobás lakást, lehetőleg a főtérhez közel, november elsejére. Weizsmann utca, főtér, rendőrség épülete.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, okt. 27.

Nagy főhadiszállás jelenté;

Nyugati hadszíntér:

Ruppecht trónörökös hadsereg tja.

A Sommetől északra erős tüzérségi tevékenység mellett csak felderítő osztagok ütköztek meg a déli parton, az ellenséges árkok előtti tere irányuló batás tüzink franciáknak a Fesnes Mancourt Chaulnesi vonalon készülőkben levő támadását lefogta.

A trónörökös hadsereg tja.

A Maas keleti partján a Poivre hegyhát és a Woevre között a nap folyamán a tüzérségi harc igen erős volt délben a franciák a Courmontól keletre levő állásainkat megtamadták nagy veszteségükkel visszaverték őket.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg harc vonala:

A Szczara mentén oroszok még kétszer megismélték hasztalan támadásukat a rohamozó százatok az árkokat megszálló csapatok tüze visszaverte, tovább délre a Vedzma torkolatánál szlétiai hadve csapatok orosz előállításokat elfoglaltak és 1 usztet és 88 tőnyi legénységet elfogtak, a Lucki a vonalon kiselum szakaszban oroszok erős ágyútűze tovább tartott, éjjelkor támadás köve kezett amely akadályaink előtt tüzünkben összeomlott.

Keleti hadszíntér:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg harc vonala:

Az erdős kápatok déli részében oroszok és románok újabb támadásai meghiúsultak erdély keleti határán ellenség előretöréseit visszavertük. Predeal-tól délre és Kampolung irányában támadásainkkal előrehaladtunk.

Balkán hadszíntér:

Mackensön vezértábornagy hadsereg harc vonala.

A megvert dobrudzsai hadsereg üdözését folytatjuk, a szövetséges csapatok elérték Hirsova vidékét. Macedon harc vonalon nincs újság.

A makóiak igazsága.

A vasuti átjáró és a szt. Iórci vizek levezetése.

Makó, okt. 27.

Fontos ügyben érkezett ma a városba a miniszter döntése. Régióta húzó ügy már a szőlőbirtokosok 3-400 makói kisbirtokost érdekel közelebbről. Az arad csanádi vasutak állomásán átvezető szt. Iórci átjáróval van szó, a melyért az érdekelt szőlőtulajdonosok már évek óta csatáznak.

A szt. Iórci szőlőbirtokosoknak azonban nemcsak az átjáró volt a bajuk, hanem az is, hogy a társulat a földet sajátos építéssel részabandította a vadvizeket a szőlőkre.

Megjárt ez az ügy minden fázist, míg végre a kereskedelemügyi miniszter elé jutott, aki mostanában döntött a pedig úgy, hogy körülből kielégítheti a makói érdekeltséget.

A miniszter döntése szerint a vasuti átjárót a raktárpályák közötti követhetőségben, mintegy 25 méterrel hátrább állapította meg a miniszter.

Egyben elrendelte, hogy az átjáróhoz vezető útszakasz a téli hónapokban azaz októbertől február 1-ig reggeli 6 óráig, esti 6 óráig nyitva tartassék, míg a nyári hónapokra nézve a miniszter úgy intézkedett, hogy a nyáron reggeli 5 óráig esti 9 óráig legyen nyitva a kapu.

A folytonos nyitvatartásra irányuló kérelmet tehát a miniszter elutasította.

A legfontosabb a miniszter döntésében a vadvizek levezetésére vonatkozó intézkedés. E szerint a miniszter uatotta a vasutársaságot, hogy város határidőn belül készítessen műszaki terveket, amelyek szerint a szt. Iórci szőlők vízmentesítése lehetséges lesz. A műszaki terveket a kereskedelemügyi miniszterhez kell feltérjeszteni, aki azokat felül fogja vizsgálni.

Természetes, ha a tervek jók, úgy azot a vasutársaságnak valóra kell váltania s pedig azt is a legrövidebb idő alatt.

A miniszter döntése a gazdák legtöbbjét kielégíti.

Mégis maximálni kell

Zavaros ész helyzet jöjjön az erős kéz.

Az Omega — mint ismeretes — a mezőgazdák érdekelnek védelmére az ipari cikkek árának maximálása sürdte a kormánytól. Az Omega emlékirata rátaappt a fogyasztó közönség ügyére mert ebben a nagy kérdésben a közéleti szempontok csodálatos képpen kongruensek a fogyasztók érdekeivel. Igaz, hogy az Omega ezzel a lépésével saját tagjainak konjunkturnális nagy hasznáról akarja egyben elterelni a figyelmét, mindgy m g e a szegény elnyomított fogyasztók szájaize szerint] beborzól.

Jön azonban a Gyos — teljes nevéen Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége — és a kecskékaposztia állápontra helyezkedve kitűnő csaveros észszel azt mondja jól, maximumi azok ez a fogyasztók érdeke, érdeke tehát a mi sok ezer munkásunknak és tisztviselőinknek is közveve tehát ami érdekünk — de tudjátok meg, hogy — nem lehet maximálni. Ezer és egy okból nem lehet, mert az ipari cikkek sokfeléek mert számos cikk kölföldi eredetű, mert akkor a nyersanyagok árát is maximálni kellene. Nem tagadjuk a Gyos ellenvetési alaposak a Gyos és az Omega agyveleje ugy aránylanek egymáshoz, mint az átlag fogyasztó és a kiváló védőpó a kifogás ebben az esetben igen alátámasztó lévén a kiindulás helytelen. Nem arol van itt szó az Omega sem arról gondol hogy kivétel nélkül az összes ipari cikkek árát maximálják de makazi mályak ezéi amelyitét lehet. Inkább több cikk árát mint kevesebbet. A számszerű vizsgálás és szemérmellen uszora folytán amelynek méretei már gyakran a kérdzetett is meghaladják a közvélemény elementáris erővel meg oroszlása követni. És ebben az esetben — nehéz elhinni de így lesz — a csaveros ész szobro fogja vágni — az erős kéz.

Az országos közlelmezési hivatal.

A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét a Országos Közlelmezési Hivatal szervezéséről. E szerint a hivatal elnökét a miniszterelnök nevezi ki. Az elnök részvevő a minisztertanácsnak a közlelmezési kérdésekre vonatkozó tárgyalásain. A hivatal tisztviselőit a belügyi, kereskedelemügyi és földmívelési miniszterek rendelik ki a minisztériumok tisztviselői közül. A hivatal hatáskörébe tartozik a gabona árának helyettesítésére és rekvizitálására vonatkozó ügyek központi intézése és ellenőrzése; az egyes életvitelszerűleg elhelyezkedési igénybevitelére vagy közlelmezési szempontból szükséges egyéb intézkedésekre a fölhatalmazás megadása az egyes hatóságoknak; a polgári közlelmezés árnyos elosztása; a közlelmezés tekintetében a hatóságok, központok és szervezetek ellenőrzése; a szükséges miniszteri rendeletek előkészítése.

A zavaros új szabályozás?

A Belügyminiszter hír szerint tizenegyre csökkent az éjszakai szórakozást. A belügyminisztériumba hetek óta tanácskozások folynak az éjszakai újabb megrendszabályozásról. A minisztérium a vidéki törvényhatóságokhoz is megkereséseket intézett ebben az ügyben. Még csak az kérdés, mely napra léptessékbe az új intézkedést, de bizonyos, hogy már novemberben rossz világ kezdődik az éjszaka híveire. Az intézkedés országos érvényű lesz és ugyanazon elvek szerint adják ki, mint az előbbi korlátozásokat. Az új rendszabály főleg a zenés kávéházakat, büffeket, táncszínházakat és orfeumokat érinti érzékenyen. A kormány ettől az intézkedéstől a nagymennyiségű fű és világító anyagok kívül az élelmiszerekben is jelentékeny megtakarítást remél, mert az éjszakai ember csupa megszokásból, tehát nem éhsége csillapítására fogyasztja az élelmiszert. E örelátható, hogy az új korlátozás ünnepek esetén bizonyos enyhítéseket tesz.

Apropénz papirosból

Az apropénzhiányon némiképp segíteni fog az a jótékonyági akció amely a Hadségélyző Hivatal kezébe. Abból áll ez, hogy a hivatal gyűjtési tevékenysége körében papirosból készített szükségpénzeket, bocsát forgalomba és a kereskedésben vendéglőkben és minden forgalmas helyen a visszaadással az szükségpénz helyettesíti az apópénzt. Természetesen a hivatal a szükségpénzt a föltüntetett értékekben kívánra beváltja. kétféle négyféle hatfilles, nyolcfilles, tízfilles és tizenkétfilles papír pénzt bocsát ki a Hadségélyző Hivatal, és az akció a katonák özvegyeinek és árváinak javára létesített ajapokat akként fogja növelni, hogy csak a szegények néposztály váltja be, a szükségpénzeket, a gazdaságos osztály azonban remélhetőleg inkább veszteségei közli írja a szükségpénzek értékét. A szükségpénz formájában körülbelül akkora mint az okmány bélyeg, zöld színnel van nyomva. fölü egy körben pedig bronz színnel nyomtatva van föltüntetve az értéke.

— A legújabb magyar mozifilm. A magyar mozipar szenzációja az a legújabb magyar mozifilm, melyet a legkitűnőbb magyar színészek mint Berky Lily, a nemzeti színész kiváló művésze Gál Gyula és Mészáros alakítanak. A magyar mozipar eme legkitűnőbb gyöngye a „Vergődő szívek” című 8 felvonásos dráma melyet szombat estére tűsött ki előadásra a mosi igazgatóság. A nagyszerű magyar dráma, magyar művészekkel magyar földön játszódik le. Est követi a kacagtató bohózat „Kiesi a bers de erős” címen.

Keresünk a „Makói Független Újság” 1916 január 5, február 1., 6. és 14-iki, március 13-iki, valamint a május 2-iki példányából egy-egy számot. Akinek megvan, sziveskedjék behozni kiadóhivatalunkba.

NAPI HIREK

A mezőgazdasági felmentések meghosszabbítása. A honvédelmi miniszter tavirati rendelete a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg intézkedik arról, hogy a honvédelmi vagy hadgyminiszter által mezőgazdasági érdekből felmentett egyének, akiknek felmentését a polgármester november 30-ig meghosszabbította, a határidő letelte után újabb kérvényt ne nyújtsanak be, mert a felmentések meghosszabbításáról hivatalból fognak intézkedni. A honvédelmi és katonai parancsnokok által engedélyezett felmentések meghosszabbítása iránt benyújtott kérvényeket az eddigi módon intézik el. A rendelet csak a legénységi állományba tartozó egyénekre vonatkozik.

Takarékoskodni kell a petrolummal. Minap megirtuk, hogy milyen bajba keveredett a kereskedelmi miniszter, amikor a parlament legutóbbi tanácskozási során azt a megfontolatlan nyilatkozatot tette, hogy aki nem kap petrolumot, az csak forduljon hozzá, ő majd szerez neki. Harkányt ezóta elárasztották kérvényekkel a hatóságok, hogy interve járjon érdekükben a finomított és eszközölték ki, hogy közvilágítás céljaira petrolumot szállítsanak nekik. Most aztán a kereskedelemügyi miniszter is irt levelet a törvényhatóságok vezetőinek. Petrolumot ugyan nem tudott nekik szerezni, de fölhitte őket, hogy a világító közlajjal nagyon takarékosan bánjanak, ellenőrizték szigorúan a petrolummal kereskedőket és a készletek felhasználását minden törvényes eszközzel akadályozták meg. A miniszter utasítása értelmében a petrolumot első sorban közvilágítás céljaira szabad felhasználni, szigorúan figyelmeztetni kell azonban a közvilágítási berendezések fentartóit, hogy a legszélső határig takarékoskodjanak. A kereskedőket pedig arra kell figyelmeztetni, hogy rendes fogyasztóknak is csak redukált mennyiségben adhatnak el petrolumot.

— Megjött a városi krumpli. Makó város gazdasági hivatalához 2 vagon burgonya érkezett akik annak árát befizették a városházán a burgonyát azonnal átvehetik, a burgonyára az utalvány a gazdasági tanácsnok által adatik ki folyó hó 27. és 28. napján.

— Éhség fenyegeti egész Európát. Egy hollandi újság hosszabb cikkben foglalkozik Európa ellátásáról és arra a végső következtetésre jut, hogy a háború teljes elhúzódása esetén Európát az éhség veszedelme fenyegeti. Oroszországnak nincs nyugati felé kivitele, Délamerikából a hajóhiány miatt sem lehet szállítani, Északamerikából nem várható olyan mennyiség, mint az elmúlt évben, mert rossz volt a termés. Egyetlen napon felszökött a buza ára Mariklane-ban 57 shillingről 72-re. Oroszország állatállományáról a hivatalos hírek is nyugtalanítóak. A 40 millió darabból álló marhaállomány lecsökkent 31 millióra. Némely városban már éhség van. Ezóta egy új esztendő telt el és kérdés, hogy az újabb esőkkenés nem katasztrófális-e Oroszországra? E mellett mindent nagy a takarmányhiány és itt Anglia okos a legnagyobb károkat. Kevés a jó munkaerő, hiányzik a takarmány is. A semleges hajókat chilisáléttrommal megrakva tartóztatva Anglia. A termelés minden irányban veszedelmessen csökken, az éhség tehát hosszabb háború esetén nem maradhat el. De a baj nem Németországot vagy Ausztria és Magyarországot fenyegeti első sorban, hanem egész Európát.

— Huszárlóvak a makói gazdáknak. A kilencedik honvédhuszár ezredtől a városházára érkezett 12 darab ló, makói lakosok részére kiadták, a lovak átvétele végett a városházán a gazdasági tanácsnoknál kell mielőbb jelentkezni, a hol az összes feltelemek közölve lesznek és a lovak átadotnak.

— A család utolsó fiának megmentése. Berlinből jelentik a német hadvezetőség elrendelte hogy abban az esetben, hogy egy család már több fiát vagy közel hozzátartóját elvesztette a háborúban de míg az utolsó fia vagy az utolsó közeli családtag harctéren küzd akkor ezi az utolsó családtagot vissza kell rendelni a front legkülső részéről és annyira lehetséges, hátulso állásban, vagy a hátulso vonalon kell foglalkoztatni. Az erre vonatkozó rendelkezést már szédkülték a katonai parancsnokságoknak.

— Jótékonyág. Az erdélyi menekültek javára Páncél József (járandó 113 sz.) 20 kor. és Apjok István hagymakereskedő 10 koronát adományoztak a polgármesteri hivatalnál.

— Hatvan koronáért tanított keresnek. Mintha rég elmúlt idők sötét órájából jönne Jankovits közoktatásügyi miniszter hangja aki havi hatvan korona díjért helyettes tanítókat keres, Helyetteseket akik önállóan osztályokat kell hogy vezetessenek ertsük meg havi hatvan koronáért ma amikor hatvan koronából két hélig sem lehet táplálkosni még a szerénysegről ismert tanítóknak sem, A

helyetteseket oda akarja a miniszter állítani ahol a tanácsok bevonulását miat állásukat el nem foglalták. A hadbavonultak tanácsai állásukat el nem foglalt tanácsok államségélyben nem részesíthetnek.

A dohányinség a háború végéig nem fog enyhülni. Hivatalos kelyről teszik köze a következő nyilatkozatot. A szivar és cigaretták inség dolgában ezután sem lehet különös javulást várni. A katonaság oriai szükséglete az oka elsősorban a nagy dohányhiánynak. Míg a világháború tart, kevés remény van arra, hogy a bajokon segíteni lehet. Dohánygyáraink teljes üzemmel dolgoznak és a termelt mennyiség semmiben nem maradt mögötte. Az 1814-es békés év termései 100 millió cigarettát, három és fél milliárd cigarettát gyártottak a magyarországi gyárak 1913-ban ugyanennyi lesz a gyártás az idén is mert az 1913-ban dohánytermelésünk 200.000 métermássa volt most már fokozak 290 métermássa, Tavaly már ennyi termésünk volt. Mindenféléképpen meg próbálkosnak a dohányinségen segíteni: a holr landi és keleti dohánypacokkal összekötésbe léptünk. Az idén különben is szükség lesz a külföldi dohányra, mert a dohánytermékek csak 60 százalékát tudták bevetni. A termés ugyan jó középsőnek ígérkezik, de éppen a termés idején bejött nagy szárazság erősen rontott a termésredményen.

A harctérről származó csikok passusai. A földművelésügyi minisztérium a törvényhatóságok főispánjaihoz intézett rendeletében in kérték a harctérről származó csikok passusait illetőleg. Ugyanis a harctérről származó és az egyes vármegyékbe elárvasított csikoknál sem lehet kiállítás a törvény általános rendelkezése alól hogy minden ló a tulajdon átruházásánál passusait látando el a katonai hatóságoktól nem kívánható, hogy az elírt loigazóványokat kiállítsák. a földművelésügyi miniszter utasította a főispánokat, hogy az ilyen csikoknak levéllel való ellátása iránt intézkedjenek. Az iktató könyvbe valamint a passusba be kell jegyezni. Harctérről származó csike.

A román nyersolajterületek. Most, hogy diadalmasan előrenyomuló csapatunk a román ellenéget hazai földről kiverte immár román földön üldözik és Románia leggazdagabb petrolumterületeihez közelednek, különös érdekléssel bír a területek ismertetése. A legfontosabb naflamedenok mintegy ötven kilométernyire az erdélyi határtól a Prahova területen Pocsillig terjednek. A román petrolum finomítók évi 400.000 vagon feldolgozásra alkalmasak, vagyis napi 1300 vagon nyersolajat bírnak üzemükbe felhasználni. Az országban levő raktárakban mintegy száz száztízezer vagon nyersolaj és olajipari termék lehet felraktározva: ez Romániának mintegy két esztendői szükségletét fedezné. Minthogy azonban a kőszolaj legnagyobb része az időkésben elfoglalt Konstansában volt elraktározva, a román petrolum-szükséglet további fedezése könnyen nehézségekbe ütközhetik. A nyersolajtermelő vidékek elfoglalása azonban nem is annyira Ro-

mánia szempontjából, mint inkább a központi hatalmak nyersolajellátásának szempontjából nagy jelentőségű. A német gazdasági körök már ma foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy győzelmes előrenyomulásunk esetén a nyersolajat és a nyersolajipari termékeket, mely módon szállítsák el és már ki is alakult az a nézet, hogy miután a különben is gyér számu vasúti vonalakat valószínűleg a katonaság utánpótlásai fogják igénybe venni, csővéstéket kell majd létesíteni a Dunához és ilyenképen szállítani a román petrolumvidékek termékeit a központi hatalmak fogyasztásának kielégítésére.

Makói Urania Színház

Szombaton, 1916. okt. 28 án,

Vergődőszívek

Társadalmi dráma 4 felvonásban.

KICSI A BORS, DE ERŐS

Vígjáték.

HABORUS HIRADÓ

Előadások kezdete 6. és fél 9 órakor.

Katonák örmestertől lefelé a jegy felét fizetik

!! Nagy megtakarítás !!
üzleteknek, gyáraknak mal-
moknak és gazdaságoknak.

A letező legjobb és legtartósabb

PAPRSPÁRGÁT

Csomagolásra 2, 2½ és 4 mm. vastagságban kg-ként K 350, 100 kg. K 340.—

Postacsomagokhoz kg-ként K 420, 100 kg. K 400.—

Szőlőkötővészhez (2 és 2½ mm.) kg-ként K 850, 100 kg. K 840.

Zsákszinegnek 4 mm-esből vágva és kötegelve kg-ként K 360, 100 kg. K 350.— árban szállítja pécsi raktárából utánvétel a

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank R. T. áruosztálya Pécs.

5 kg-nál kevesebb nem küldhető.

Papirkötelek.

Elismerő nyilatkozatok.

Nagyobb rendeléseknél engedmény.

REGÉNY.

Egy világhírű rojtossal.

(1801)

128. fejezet.

Egy játékos, aki nyer.

Itt, ahol a világ született és pénzarisztokratái szoktak megfordulni, sok kell ahhoz, hogy valaki feltűnést keltsen, és magára vonja a figyelmet.

Romlaky grófnak ez sikerült. Ugyan mi is ne sikerülne egy magyar magnásnak? A fellépés, a szenális költségek, a pénznek marokkal való szorása mindennél és mindig a leggyeusebb utnak bizonyult a végre, hogy valaki feltűnést keltsen és hamar tönkre menjen! De ilvenko ki gondolna az utobbira? És ezt a monacoiak rendszeren nem is látják. Csodálják az új csillag ragyogását, bámulják a fényűzést, legendákat beszélnek a pasar életmódjáról, — a fényes csillag azonban egyszerre letűnik, elvész az égboltozatról és senki sem kutatja, mi lett belőle.

— Romlaky grófot is bámulták, különösen mikor gyönyörű négyes fogatán, sallangos szerszámban végig hajtatott mindazokon a helyeken, ahol feltűnést lehet kelteni.

Mondani sem kell, hogy a monacoi játékbarlangot ő is felkereste. A mód, ahogyan játszott, méltó volt hoszá.

Soha kisebb bankjegyet nem tett, mint ezer frankot! Ennek folytán rögtön ő lett a figyelem központja.

Bámulatos volt a hideg vér, a meilyel játszott.

Valahányszor a tételek megkezdődtek — ő mindig csak ezt a két szót mondotta:

— Ezer frank!

A kerék egyet fordult, a kártya nem ütött be, az ezer frank fuos! A croupier összegereblyezta a nyereményeket, a roulette egyet kerregett ismét hallatszott az egyhangu üsletszerű felhívás:

— Tessék tenni uraim!

— Ezer frank! monda ismét Romlaky.

A kerék fordult, a kártya ismét nem ütött be, az eszes ismét elussott.

A legközelebbi tételnél ismét csak ez hallatszott Romlaky ajakáról: ezer frank!

Es vagy tiszter így ment egymásután. A mily hideg vérral gereblyezte be a croupier az elusott pénzt, oly hideg vérral vett ki tárcájából új meg új eszereket Romlaky.

A nézőknek szinte borsódzott a hátuk és isgatottan sugdosták egymás között:

— Es az ember vagy meg van bolondulva, vagy óriási vagyonnal bír!

A tizedik fordulóig Romlaky gróf egy és ugyanarra a kártyára rakta eszereit. A tizenkettedik tételnél fogta, egész tárcáját s oda tette!

— Száz ezer frank, vagy semmi! monda.

Általános „ah” felkiáltások.

(Folyt. köv.)

Elveszett.

1916. október 28-án az Igósi uton egy csomag, következő tartalommal: egy női aljzötök fehér mintával, egy fekete boiyha tólikabát, egy fekete lüszler köntös és egy fekete kendő, megtalálójá jutalomba részesül. Szolgáltatás be a rendőrségen, vagy Buzá utca 8 szám alatt.

Egy 13-15 éves leány mindeneknek felvétetik cím a kiadóban.

Ház eladás

A Szegedi utca 49 számú HÁZ, szabadkézből eladó. Venni szándékozók helyszínen a tulajdonossal beszélhetnek. Ha megveszi, azonnal átveheti.

Lábbelit

gyorsan és pontosan készít, javítást elvállal, ifj. Kovacs Rákóczy-utca 35 sz. Bent az érben!

Földeladás.

A nagylaki határban a községtől 4 kilométernyire fekvő 18⁸⁰⁰/₁₆₀₀ hold elsőrendű szántó, és 1⁸⁰⁰/₁₆₀₀ hold réstemet, gazdasági épületeimet eladom, aki megvenni óhajlja, értekezhet velem a tanyámon, vagy Lukács Mihály királyhegyesi lakos, községi jegyzővel.

Vargha József

nagylaklakos.

POOR ENDRE

gyógyszerészné kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan eszer: szeplo, májfolt, arc, kővérösség és mindenféle bőrtisztálanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma-crem 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 K. Eszen piperezerek több kiállításon érmekkel lettek kitüntetve.

Makulatur papir

nagyban és kicsinybenapható A „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

M. kir. honvéd állomás parancsnokság Makó.

856. szám. 1916.

Hirdetmény

Fenti állomás parancsnokság a m. kir. 2. honvéd pótzászló részére Makó város területén a fenti ideje alatt ágyasművek mosására kizárólag irattal és a munkák nyilvános árlejtést hirdet. Az árlejtés ideje 1916. év november hó 10. én délelőtt 10 óra.

Az ágyasművek mosatása körülbelül havonta:

1000 darab csapatszék,

1000 darab selymes,

4000 darab lepedő.

Felhívjuk mindazok figyelmét, hogy a fenti árlejtés irattal 1916. november 10. én délelőtt 9 óráig fenti pótzászló igazgatói hivatalához (Korona szálló) nyújtsák be.

Ulicska utca.

A m. kir. honvéd állomás parancsnokság.

Egy

Jóvaló asszony

egyszerű háztartás vezetésére keresek egy családhoz.
Cím a kiadóban.

Egy

hasas disznó

eladó Cím a kiadóhivatalban.

Közel föld

Közel a városához az Ilvuszki féle földemmel a Jángor mellett

4 hektár föld,

hagyma alá kiadó. Értekezni lehet.

Cím a kiadóhivatalban,

Majt. utca 11. ujszám alatt.

Eladó ház.

Soványi-ut 1 szám alatt a csősz ház mellett levő HÁZAM, szabadtérből eladó.

Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Jó és olcsó

munkát ha óhajt, forduljon teljes bizalommal az alant irt céghez. Üzletemben ruhatisztítást, javítást, átalakítást

női és férfi ruhák neműekben elvállalok

Kívánata házhoz megyek. A n. é. kö. önség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztalettel:

Nagy István

szabó-mester, Hajnal-utca 14.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-sorok, szájpádás nélküli, aranyból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. Fogkövek eltávolítását, fogak fehérítését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom. 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű kö. önség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztalettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-féle ház, Makón.

Kiadó hagymaföldek

közel a városához
Iritz Miksanál.

Egy kisasszony

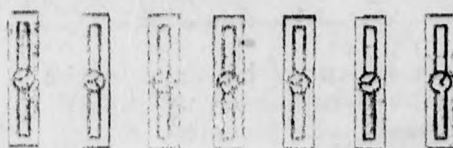
egy 4 éves gyermek melé felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Marhabőrt,

lőbőrt, juhbőrt, nyulbőrt, báránybőrt, csikóbőrt és mindenfajta bőrt és gyapjút, a legmagasabb napi ártban veszek.

Löwenstein Ármán

Deák Ferenc-utca 48 szám. Fácskai bormérés mellett.

Hirdetések**fölvételnek****a kiadóban.**

Buza, árpa és hereszalma polya
jutánycs áron eladó

Iritz Miksanál.

Eladó földek Verebesben és Bónomban

Értekezni lehet:

Iritz Miksanál

Ratkai Ferenc gőzetulajdonos gabona vagy hagyma föld elszármására elvállal

ugyanott arankamentes heremagot nagyban és kicsinyben kaphatók. Értekezni lehet: Váradi utca vendéglőjében 48. szám alatt

A Makói Önségelző Egyesület mint szövetkezet, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) ujonnan megnyit

zálogintézet

a legmérsékeltőbb kamatláb és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad

ékszerekre, arany és ezüst-
neműekre értékpapírokra,
sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra

Takaréktári osztály kö. önsönöket folyósít előnyös kamatláb és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig.

Föld hagyma alá

Igen kitűnő minőségű

20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy társaságnak is, olcsón és rendelkezéskor kedvező fizetési feltételek mellett bérbeadó.

esetleg örökösön eladó

Értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnéval
Hajnal-utca 14. sz. a., vagy a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

M. kir. honvéd állomás parancsnokság Makó.

856 számú, 1916.

Hirdetmény

Fenti állomás parancsnokság a m. kir. 2. honvéd pótzászlóalj részére Makó városi központi udvaránál állott ágyúerők mosására kizárólag irásbeli ajánlatok nyitványos árlejtést hirdet. Az árlejtés ideje 1916. év november hó 10. éjféli 10 óra.

Az ágyúerők mosatása körülbelül haviorta:

1000 darab csiszolószár,

1000 darab szivacs,

4000 darab lapdó.

Felhívjuk mindazok figyelmét, hogy a fenti ajánlatokat 1916. november 10. éjféli 9 óráig fenti pótzászlóalj g. z. sz. hivatalához (Korona szálló) nyújtják be.

Ulicska aljár.

A m. kir. honvéd állomás parancsnokság.

Egy

Jóvaló asszony

egyszerű háziasszony vezetésére keresnek egy családhoz.
Cím a kiadóban.

Egy

hasas disznó

eladó Cím a kiadóhivatalban.

Kis föld

Közel a városhoz az Illyuszi féle földmel a Jángor mellett
4 hold föld.

hagyma alá eladó. Értekezni lehet.

Cím a kiadóhivatalban.

Majt. th. utca 11. u. szám alatt.

Eladó ház.

Soványi-ut 1 szám alatt a csősz ház mellett levő HÁZAM, szabadkézből eladó.

Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Jó és olcsó

munkát ha óhajt, forduljon teljes bizalommal az alant irt céghez. Üzletemben ruhatisztítást, javítást, átalakítást

női és férfi ruhaneműekben elvállalok

Kivánata házhoz megyek. A n. é. kö. önség szives pártfogását kérve. vagyok kiváló tisztelettel:

Nagy István

szabó-russter, Hajnal-utca 14.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fogsorok, szápadlás nélküli, aranyból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. Fogkövek eltávolítását, fogak fehéritését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom. 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szakudásomat a nagyérdemű kö. önség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-féle ház, Makón.

Kiadó hagymaföldek

közel a városhoz
Iritz Miksanál.

Egy kisasszony

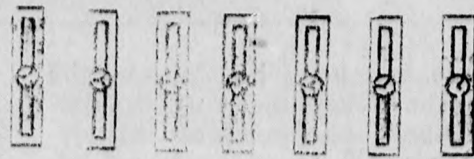
egy 4 éves gyermek melé felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Marhabőrt,

lőbőrt, juhőrt, nyulbőrt, báránybőrt, csikobőrt és mindenfajta bőrt és gyapjút, a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármán

Deák Ferenc-utca 48 szám.
Fácskai bormérés mellett.

Hirdetések**fölvételnek****a kiadóban.**

Buzza, árpa és hereszalma polyva
jutányos áron eladó

Mand Zsigmondnál.

Eladó föld: Verebesben és Bónomban

Értekezni lehet:

Iritz Miksanál.

Ratkai Ferenc gözetelajdonos
gahona vagy hagyma föld
eladásra elvállal

ugyanott arankamentes heremagot
nagyban és kicsinyben kaphatók.
Értekezni lehet: Váradi utca vendéglőjében 48. szám alatt

A Makói Önségélyző Egyesület mint szervezet, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) ujonnan megnyit

zálogintézet

a legmérsékeltőbb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad

ékszerekre, arany és ezüst-
neműekre értékpapírokra,
sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra

Takaréktári osztály kölcsönöket folyosít előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig.

Föld hagyma alá

Igen kitűnő minőségű

20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy társaságnak is, olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett bérbeadó.

esetleg örökösön eladó

Értekezni lehet:

Öz. Dr. Kiss Pálnéval
Hajnal-utca 14. sz. a., vagy
a „Makói Független Újság”
kiadóhivatalában.

Nyomtatott Öz. Dr. Kiss Pálnéval a „Makói Független Újság” villamoserőre berendezett gyorsajtóján, Makón.